

vedenie zmätočnej sťažnosti podľa §§ 388, 431, odst. 4 tr. p. do ôsmich dní od ohlásky u súdu prvej stolice. Obžalovaný podal síce prevedenie na poštu dňa 30. júla 1938, ale adresoval ho vrchnému súdu, ktorý ho dňa 2. augusta 1938 podal k doprave poštou príslušnému krajskému súdu v T., tedy už po uplynutí lehoty stanovenej v § 388 tr. p. Správne preto uznal súd prvej stolice, že prevedenie zmätočnej sťažnosti bolo podané opozdene. Bezzákladná sťažnosť bola podľa § 379, odst. 4 tr. p. zamietnutá.

Čís. 6290.

Ustanovenie § 16, odst. 4 zákona č. 124/1924 Sb. z. a n. v znení vyhlášky čis. 145/1933 Sb. z. a n. obmedzuje opravné prostriedky len proti rozsudkom vo veciach p r e s t u p k o v ý c h.

Nejde o rozsudok vyneseny vo veciach prestupkových — a je tedy prípustná zmätočná sťažnosť proti rozsudku vrchného súdu ako súdu odvolacieho — ak bol obžalovaný odsúdený síce len pre prestupok (§ 4 zákona čis. 124/1924 Sb. z. a n. v znení vyhlášky čis. 145/1933 Sb. z. a n.), avšak hlavné pojednávanie proti nemu bolo konané aj pre prečiny (§§ 1—3 zákona o ochrane cti).

Ublíženie na cti obsahom novinárskeho článku namiereného proti značne rozsiahlemu súboru osôb.

(Rozh. zo dňa 18. novembra 1938, Zm III 351/38.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti A. pre prečin pomlavy obsahom tlače alebo pre prestupok zanedbania povinnej pečlivosti vyhovel zmätočnej sťažnosti obžalovaného, založenej na dôvode zmätočnosti podľa § 385, čis. 1 a) tr. p., rozsudky oboch súdov nižších stolíc zrušil v celom rozsahu a obžalovaného podľa § 326, čis. 1 tr. p. oslobodil od obžalôb podaných pre prečiny podľa §§ 1, 2, 3 zák. čis. 108/1933 Sb. z. a n. a pre prestupky podľa § 4 zák. č. 124/1924 Sb. z. a n. v znení vyhlášky min. sprav. čis. 145/1933 Sb. z. a n.

D ô v o d y:

Proti rozsudku vrchného súdu ohlásil obžalovaný zmätočnú sťažnosť čo do viny, trestu a nepovolenia podmieneného odsúdenia. V písomnom prevedení zmätočnej sťažnosti poukazuje vecne na dôvody zmätočnosti podľa § 384, č. 9 a § 385, č. 1 a) tr. p.

Najvyšší súd predovšetkým uvádza, hľadiac na vývody zmätočnej sťažnosti, že s hľadiska prípustnosti zmätočnej sťažnosti považuje v tomto prípade zmätočnú sťažnosť obžalovaného za prípustnú.

Obžalovaný bol odsúdený len pre prestupok podľa § 4 zák. č. 124/1924 Sb. z. a n. v novom znení. Hlavné pojednávanie bolo však konané

o spojených šiestich obžalobách, z ktorých obžalôb tri boli podané pre prečiny podľa §§ 1, 2, 3, zák. č. 108/1933 Sb. z. a n., resp. pre prestupky podľa § 4 zák. č. 124/1924 Sb. z. a n. v znení vyhlášky č. 145/1933 Sb. z. a n. Podľa § 16, odst. 1 posledne citov. zákona prislúcha konať hlavné pojednávanie o obžalobách pre trestné činy uvedené v §§ 1 a 4 tohoto zákona sborovým súdom prvej stolice. Ponevác proti rozsudku vrchného súdu ako súdu druhej stolice je podľa § 426 tr. p. zásadne prípustná zmätočná sťažnosť a § 16, odst. 4 zák. č. 124/1924 Sb. z. a n. obmedzuje opravné prostriedky len proti rozsudkom vo veciach prestupkových, v ktorých veciach rozhoduje o odvolaní s konečnou platnosťou sborový súd druhej stolice, treba mať za to, že v súdnom prípade, v ktorom spojené obžaloby boli podané okrem pre prestupky zanedbania povinnej pečlivosti aj pre prečiny podľa §§ 1, 2, 3 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n., opravný prostriedok zmätočnej sťažnosti proti rozsudku druhej stolice má miesto.

Zmätočnej sťažnosti nemožno odopreť oprávnenie, pokiaľ si obžalovaný z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, č. 1 a) tr. p. sťažuje, že vrchný súd mylne mal za to, že sa inkriminovaný článok vzťahoval na súkromných žalobcov.

Judikatúrou Najvyššieho súdu je ustálený ten výklad zákona, že v prípadoch, v ktorých pachateľ v svojom urážlivom prejave neuviedol meno napadnutého, je treba zisťovať tie znaky pripadajúce na jednu alebo niekoľko z viac osôb náležajúcich k tomu istému sboru, okruhu osôb, stavu atď., z ktorých je zrejmé, na koho sa urážlivý výrok vzťahuje.

V konkrétnom prípade bola inkriminovaná najmä časť článku, v ktorej sa vraví: »Preto noviny takého druhu ako X. nemajú miesta na stole Slováka, kresťana, tým menej môžu najst' svoju skrýšu v pracovni katolíckeho slovenského kňaza. A jestli se najdu kňazi, hoci aj preláti a purpurom odiatí, ktorí takéto plátky podporujú, celkom bezpečne možno pochybovať o ich kňazskej dôstojnosti, cti a charaktere.«

Pri posúdení otázky, či sa tento urážlivý prejav mohol vzťahovať na súkromných žalobcov, načim tedy skúmať, či urážlivý prejav mohol byť tretími osobami, to je priemerným čitateľom vzťahovaný na súkromných žalobcov.

V inkriminovanom článku sa hovorí o katolíckych slovenských kňazoch a zvlášte o tých, ktorí sú preláti a purpurom odiatí. Ide tedy o okruh osôb značne rozsiahly, alebo o okruh — preláti a purpurom odiatí —, ku ktorému žiaden zo súkromných žalobcov nepatrí. Súkromní žalobcovia všetci sú síce katolícki kňazi na Slovensku, ale z tohoto súborného označenia nemožno ešte dovodzovať vzťah inkriminovaného prejavu práve na súkromných žalobcov.

Hlavnou okolnosťou, ktorou sa nižšie súdy snažily dovodiť dostatočnosť znakov na súkromných žalobcov sa vzťahujúcich, je, že sa v zavadnom článku hovorí o kňazoch, ktorí podporujú takýto plátok, totiž

časopis X. Nižšie súdy zistily, že súkromní žalobcovia boli odberatelia a podporovatelia časopisu X. a smeru týmto časopisom zastávaného a že v svojom súhrne nie sú tak veľkým súborom osôb, že by zvlášte v menších obciach nebola ihneď osoba takého katolíckeho kňaza zrejme každému čitateľovi priemerne vzdelanému a znajúcemu miestne pomery ako taká, na ktorú sa článok svojím obsahom vzťahuje.

Lež rozsudok je tu v prvom rade postihnutý právnym omylom, lebo nižšie súdy, najmä vrchný súd má tu na mysli len priemerného čitateľa bývajúceho v sídle súkromných žalobcov a znajúceho miestne pomery. Avšak z trestného pokračovania je zrejmé, že časopis Z., v ktorom inkriminovaný článok vyšiel, je určený pre širší miestny okruh, najmä pre celé Slovensko. Mal preto byť vzatý zreteľ i na čitateľov mimo sídla súkromných žalobcov. Z obsahu inkriminovaného článku nedá sa však vyvodiť nejaký miestny vzťah zvlášte k bydlisku súkromných žalobcov.

Pokiaľ sa v inkriminovanom článku poukazuje na kňazov, ktorí podporujú taký plátok, právom namieta zmätočná sťažnosť, že odberateľ časopisu není ešte totožný s podporovateľom časopisu a najmä nie smeru časopisom zastávaného. Jestli vrchný súd ešte zistil, že súkromní žalobcovia sú i podporovateľmi smeru zastávaného časopisom X., neprispieva obsah inkriminovaného článku ani týmto všeobecným a neurčitým spôsobom k tomu, aby sa v priemernom čitateľovi vynorily z celého okruhu osôb práve osoby súkromných žalobcov ako tých, na ktorých sa článok vzťahuje.

Najvyšší súd nemá teda za preukázané, že sa inkriminovaný článok dotknul cti práve súkromných žalobcov a že sa na nich vzťahuje, a preto obžalovaného z nedostatku tejto náležitosti skutkovej podstaty oslobodil podľa § 326, č. 1 tr. p. od obžaloby pre prečiny podľa §§ 1, 2, 3 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. a prestupky podľa § 4 zák. č. 124/1924 Sb. z. a n. v novom znení.

Čís. 6291.

Nepřátelský úmysl ve smyslu § 152 tr. zák. je nepřímý úmysl podle druhé věty § 1 tr. zák. Stačí k němu úmysl čelící proti tělesné neporušenosti, ano i pouhý úmysl zle s někým nakládati.

Jeví-li se útoky proti těmž právnímu statku, vzniklé z jednotného zločinného rozhodnutí, místně i časově jako celek, jde o pouhé pokračování v trestném činu (delikt pokračovací), nikoli o více zvláštních trestných činů.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1938, Zm I 854/38.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem těžkého poškození na těle podle § 152 tr. z. a přestup-